

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом директора ліцею

від 24 листопада 2017 р., № 161

Директор

Чемерис М.В.

ІНСТРУКЦІЯ № 2

про заходи пожежної безпеки у ліцеї № 208 м. Кієва

1. Сфера застосування

- 1.1. Дія цієї Інструкції поширюється на територію і всі приміщення ліцею. Інструкція встановлює вимоги пожежної безпеки, обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі і є обов'язковою для вивчення та виконання усіма працівниками ліцею.

2. Вимоги пожежної безпеки

2.1. Утримання території

- 2.1.1. Територію ліцею слід постійно утримувати у чистоті.
2.1.2. Проїзди та під'їзди до будівель, а також доступи до пожежного інвентарю та обладнання мають бути завжди вільними.
2.1.3. Протипожежні розриви між будівлями не мають використовуватися для зберігання матеріалів і обладнання, а також для стоянки автотранспорту.
2.1.4. На території ліцею не дозволяється розкладати багаття, спалювати сміття.
2.1.5. Забороняється куріння в приміщеннях та на території ліцею.

2.2. Утримання будівель, приміщень та споруд

- 2.2.1. Усі будівлі та приміщення ліцею мають постійно утримуватися у чистоті.
2.2.2. На входних дверях приміщень виробничого і складського призначення має бути зазначено категорію щодо вибухопожежної та пожежної небезпеки (за НАПБ Б.03.002-2007), а також клас зони за Правилами улаштування електроустановок (ПУЕ).
2.2.3. У кожному приміщенні повинна бути вивішена табличка, на якій вказано прізвище відповідального за пожежну безпеку, номер телефону пожежної охорони, а також розміщена інструкція з пожежної безпеки.
2.2.4. Протипожежні системи, установки, устаткування приміщень, будівель та споруд мають постійно утримуватися у справному робочому стані і не вимикатися.
2.2.5. Розміщення меблів і обладнання у приміщеннях не повинно перешкоджати евакуації людей і підходу до засобів пожежогасіння.
2.2.6. У коридорах, холах, на сходових клітках і дверях евакуаційних виходів слід мати наказові та вказівні знаки безпеки.
2.2.7. Евакуаційні проходи, виходи, коридори, тамбури, сходи не повинні захащуватися будь-якими предметами і обладнанням. Не дозволяється встановлювати будь-які предмети та обладнання, що звужують ширину евакуаційних проходів, виходів.
2.2.8. У період перебування учасників навчально-виховного процесу в будівлях, двері Евакуаційних виходів дозволяється замикати лише зсередини за допомогою запорів (засувів, крічків тощо), які легко (без ключів) відмикаються.
2.2.9. У приміщеннях, які використовуються для роботи з учнями, килими, паласи, килимові доріжки тощо повинні бути щільно прикріплені до підлоги. Штучні килимові покриття, які не виділяють при горінні токсичних речовин та мають помірну димоутворювальну здатність, у фойє тощо дозволяється розстелити за умови наклеювання їх на незаймисту основу.

- 2.2.10. Будівлі ліцею повинні бути обладнані засобами оповіщення людей про пожежу.
- 2.2.11. У горищних приміщеннях не дозволяється:
- сушити білизну;
 - влаштовувати склади (окрім зберігання віконних рам) тощо;
 - застосовувати торф, стружку, тирсу та інші горючі матеріали для утеплення перекриттів;
 - прикріплювати до димоходів радіо- і телевізійні антени.
- 2.2.12. Двері, люки горищ і технічних приміщень мають бути постійно замкнені. На дверях слід вказувати місце зберігання ключів, доступне для отримання їх в будь-який час доби. На дверях (люках) горищ і технічних приміщень мають бути написи, що визначають призначення приміщення.
- 2.2.13. Зовнішні пожежні сходи, сходи-драбини і загорожі на дахах будівель мають утримуватися справними.
- 2.2.14. Дахові вікна горищ мають бути заklenі і зачинені.
- 2.2.15. Розміщення акумуляторних, зберігання легкозаймистих матеріалів у будівлях, де перебувають учні, а також у підвальних і цокольних приміщеннях не дозволяється.
- 2.2.16. У приміщеннях ліцею забороняється:
- використовувати горючі матеріали для обробки стін і стель шляхів евакуації;
 - установлювати ґрати, жалюзі та подібні їм незнімні сонцезахисні, декоративні та архітектурні пристрої на вікнах приміщень, сходових клітках, у коридорах, холах, де перебувають учасники навчально-виховного процесу;
 - знімати дверні полотна в отворах, що з'єднують коридори зі сходовими клітками;
 - забивати двері евакуаційних виходів або закривати їх глухими металевими решітками;
 - застосовувати для опалення нестандартні (саморобні) нагрівальні пристрої;
 - захаращувати шляхи евакуації;
 - установлювати дзеркала та фальшиві двері на шляхах евакуації;
 - влаштовувати на шляхах евакуації пороги, виступи, турнікети, розсувні, підйомні двері та інші пристрої, що перешкоджають евакуації людей;
 - здійснювати вогневі, електрогазозварювальні та інші види пожежонебезпечних робіт у будівлях та приміщеннях, де є люди;
 - обгортати електричні лампи папером, тканиною та іншими горючими матеріалами;
 - застосовувати для освітлення свічки, газові лампи і ліхтарі;
 - прибирати приміщення, очищати обладнання за допомогою легкозаймистих і горючих рідин;
 - відігрівати труби систем опалення, водопостачання, каналізації тощо із застосуванням відкритого вогню (для цього використовують гарячу воду, пару чи нагрітий пісок);
 - зберігати на робочих місцях і в шафах, а також залишати в кишенях спецодягу використані обтиральні матеріали;
 - залишати без нагляду ввімкнені в мережу електроприлади.
- 2.2.17. Одяг і взуття слід сушити у спеціально виділених для цього приміщеннях з обігрівом радіаторами водяного опалення.
- 2.2.18. Вогневі та зварювальні роботи можуть виконуватися лише з письмового дозволу Директора ліцею з оформленням наряду-допуску. Ці роботи мають проводитися згідно з вимогами правил пожежної безпеки під час проведення зварювальних та інших вогневих робіт.
- 2.2.19. Користуватися прасками дозволяється лише у спеціально відведеному для цього приміщенні. Прасування виконується лише прасками зі справними терморегуляторами та світловими індикаторами ввімкнення. Праски слід встановлювати на підставках з вогнетривких матеріалів.

- 2.2.20. Пошкодження вогнезахисних покриттів (штукатурки, спеціальних фарб, лаків, обмазок тощо) будівельних конструкцій, повітроводів мають негайно усуватися.
- 2.2.21. Після закінчення робочого дня працівники ліцею повинні оглянути приміщення, усунути виявлені недоліки, вимкнути електроживлення освітлення, приладів та обладнання і замкнути приміщення.
- 2.3. Опалення, вентиляція та кондиціонування повітря
- 2.3.1. Перед початком опалювального сезону опалювальні установки, а перед початком навчального року системи вентиляції та кондиціонування повітря повинні бути ретельно перевірені та відремонтовані, а працівники мають пройти протипожежний інструктаж.
- 2.3.2. Опалювальні установки повинні відповідати протипожежним вимогам стандартів, будівельних норм та інших нормативних актів. Несправні пристрої систем опалення, вентиляції та кондиціонування повітря, а також несправні кухонні печі до експлуатації не допускають.
- 2.3.3. Не дозволяється користуватися для опалення приміщень електронагрівальними приладами, електрокамінами тощо.
- 2.4. Електроустановки
- 2.4.1. Електричні мережі й електрообладнання, що використовуються в ліцеї, та їх експлуатація повинні відповідати вимогам чинних ПУЕ та НПАОП 40.1-1.21-98; будівельну частину електроустановок слід виконувати відповідно до протипожежних вимог будівельних норм ДБН В.2.2.3-97.
- 2.4.2. Директор ліцею зобов'язаний забезпечити обслуговування та технічну експлуатацію електрообладнання і електромереж відповідно до вимог документів, зазначених в пункті 2.4.1 цієї Інструкції, а також своєчасне проведення профілактичних оглядів, планово-профілактичних ремонтів та усунення виявлених недоліків.
- 2.4.3. Забороняється експлуатація несправної електроарматури (електропроводка, пускачі, штепсельні вилки, розетки, вимикачі тощо).
- 2.4.4. Плавкі вставки запобіжників мають бути каліброваними із зазначенням номінального струму на заводському таврі.
- 2.4.5. Влаштування та експлуатація тимчасових електромереж за винятком електропроводки, яка живить місця проведення будівельних і тимчасових ремонтно-монтажних робіт, не дозволяється.
- 2.4.6. Шафи, в яких установлені електрошити, повинні бути постійно замкненими, а проходи до них — вільними. Ключі від цих шаф мають бути в охоронника та у відповідального за електрогосподарство ліцею.
- 2.4.7. У виробничих, складських та інших приміщеннях з наявністю горючих матеріалів, а також матеріалів та виробів у горючій тарі електричні світильники повинні мати захисні скляні корпуси чи ковпаки, захисні сітки та бути надійно закріплені.
- 2.4.8. Усі несправності в електромережах та електроапаратурі, які можуть спричинити іскріння, коротке замикання, нагрівання ізоляції кабелів і проводів понад норму, мають негайно усуватись.
- 2.4.9. Під час експлуатації електроустановок не дозволяється:
- використовувати кабелі і проводи з пошкодженою ізоляцією або такою ізоляцією, що втратила захисні властивості;
 - залишати під напругою електричні проводи і кабелі з неізольованими кінцями;
 - переносити ввімкнені прилади та ремонтувати обладнання, яке перебуває під напругою;
 - залишати без нагляду ввімкнені в електромережу нагрівальні прилади, телевізори, радіоприймачі тощо;
 - користуватися пошкодженими (несправними) розетками, відгалужувальними коробками, рубильниками тощо;
 - зав'язувати і скручувати електропроводи, підвішувати світильники (за винятком відкритих ламп) на електричних проводах;

- підключати до клем силової та у штепсельні розетки освітлювальної мережі прилади, які споживають струм понад передбачені для них величини;
 - використовувати вимикачі, штепсельні розетки не за призначенням;
 - застосовувати саморобні подовжувачі, які не відповідають вимогам ПУЕ щодо переносних (пересувних) електропроводок;
 - використовувати побутові електронагрівальні прилади (праски, чайники, кип'ятильники тощо) без негорючих підставок та у приміщеннях, де їх застосування не передбачено;
 - застосовувати для прокладання електромереж радіо- та телефонні проводи;
 - застосовувати як електричний захист саморобні та некалібровані запобіжники;
 - знімати скляні ковпаки зі світильників закритого виконання.
 - використовувати електроапаратуру та електроприлади в умовах, що не передбачені заводом-виробником.
- 2.4.10. У всіх приміщеннях (незалежно від їх призначення), які після закінчення робіт замикаються і не контролюються, всі електроустановки (крім холодильників) слід відключати.
- 2.4.11. Не дозволяється застосування електронагрівальних приладів у пожежонебезпечних зонах складських приміщень.
- 2.4.12. Усе електрообладнання підлягає зануленню або заземленню відповідно до вимог ПУЕ.
- 2.4.13. Заміри опору ізоляції освітлювальної та силової електромережі має проводити раз на рік спеціалізована організація. Наслідки перевірки повинні оформлятися актом.
- 2.4.14. Захист будівель, споруд та зовнішніх установок від прямого попадання блискавки і вторинних її проявів має виконуватися згідно з РД-34.21.122-87.
- 2.4.15. Ліцей має бути забезпеченим електричними ліхтарями на випадок відключення електроенергії.

3. Вимоги до утримання технічних засобів протипожежного захисту

3.1. Протипожежне водопостачання

- 3.1.1. Директор ліцею зобов'язаний забезпечити технічне обслуговування, справний стан і постійну готовність до використання систем протипожежного водопостачання.
- 3.1.2. Під'їзди та підходи до пожежних водоймищ, резервуарів, гідрантів і кранів потрібно завжди утримувати вільними.
- 3.1.3. Біля місця розташування пожежних водоймищ повинні бути встановлені світлові або флуоресцентні покажчики з написом «ПГ» — біля пожежного гідранта і «ПВ» — біля пожежного водоймища.
- 3.1.4. У разі проведення ремонтних робіт чи відключення водопровідної мережі, виходу з ладу насосних станцій, витікання води з пожежних водойм і резервуарів слід негайно повідомити пожежну охорону.
- 3.1.5. Водойми, резервуари та водозабірні пристрої слід утримувати справними, не допускати їх засмічення, регулярно перевіряти наявність у них розрахункової кількості води.
- 3.1.6. Кришки люків пожежних резервуарів і колодязі підземних гідрантів повинні бути постійно зачинені. Їх потрібно своєчасно очищати від бруду, льоду і снігу.
- 3.1.7. Пожежні гідранти, гідранти-колонки та пожежні крани через кожні шість місяців підлягають технічному огляду та перевірці на працездатність працівниками місцевої пожежної охорони або особою, яка відповідає за протипожежний стан у навчальному закладі, шляхом пуску води. Наслідки перевірки працездатності слід оформляти актом.
- 3.1.8. Пожежні крани внутрішнього протипожежного водопроводу повинні бути обладнані рукавами і стволами однакового діаметру, бути справними і доступними для використання і зберігатися в опломбованих шафах. У кожній шафі має міститися важіль для полегшення відкручування крану. Пожежні рукави мають бути сухими, добре скатаними і приєднаними до кранів і стволів. Раз на 6 місяців

слід здійснювати перевірку рукавів шляхом пуску води під тиском і перекачувати їх у подвійну скатку або складати «у гармошку».

На дверцятах шафи пожежного крана мають бути зазначені літерний індекс ПК, порядковий номер пожежного крана і номер телефону пожежної охорони. У неопалювальних приміщеннях узимку вода з внутрішнього протипожежного водогону повинна зливатися.

- 3.1.9. При цьому біля кранів повинні бути написи (таблички) про місце розташування і порядок відкривання відповідної засувки або запуску насоса. З порядком відкривання засувки або пуску насоса потрібно ознайомити всіх, хто працює у цьому приміщенні.

3.2. Первинні засоби пожежогасіння

- 3.2.1. Усі будівлі та приміщення ліцею повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння: вогнегасниками, пожежним інвентарем (пожежними щитами та стендами, пожежними відрами, діжками з водою, ящиками з піском тощо), пожежним знаряддям (пожежними ломачами, баграми, сокирами тощо) та засобами зв'язку.

- 3.2.2. Вогнегасники повинні встановлюватися таким чином, щоб можна було визначити тип вогнегасника, прочитати на його корпусі інструкцію для користування, а також зручно було його зняти. Вогнегасники мають розміщуватися у легкодоступних місцях, які унеможливають їх пошкодження, потрапляння на них прямих сонячних променів та атмосферних опадів, безпосередню дію опалювальних та нагрівальних приладів.

- 3.2.3. Вогнегасники, які розміщуються поза приміщенням або в неопалювальних приміщеннях, слід знімати на холодний період. У цьому разі на пожежних стендах має бути інформація про місце їх розміщення.

- 3.2.4. На період перезарядки і технічного обслуговування вогнегасників, пов'язаного з їх ремонтом, на заміну мають бути встановлені вогнегасники з резервного фонду.

- 3.2.5. Під час експлуатації та технічного обслуговування вогнегасників слід керуватися вимогами, викладеними у паспортах заводів-виробників, та затвердженими в установленому порядку регламентами технічного обслуговування вогнегасників кожного типу.

- 3.2.6. Використання первинних засобів пожежогасіння для господарських та інших потреб, не пов'язаних з гасінням пожеж, не дозволяється.

4. Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі

- 4.1. У разі виникнення пожежі дії працівників ліцею мають бути спрямовані на створення безпеки людей, і насамперед учнів, їх евакуацію та рятування.

- 4.2. Кожен працівник ліцею, який виявив пожежу або її ознаки (задимлення, запах горіння чи тління різних матеріалів, підвищення температури у приміщенні тощо), зобов'язаний:

- негайно повідомити про це за номером телефону «101» до пожежної охорони (при цьому слід чітко назвати адресу ліцею, вказати кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, наявність людей у будівлі, а також свою посаду та прізвище);
- включити систему оповіщення людей про пожежу;
- розпочати самому і залучити інших осіб до евакуації учнів з будівлі до безпечного місця згідно з планом евакуації;
- сповістити про пожежу директора ліцею або заступника, що його заміщує;
- за необхідності викликати інші аварійно-рятувальні служби (медичну, газорятувальну тощо);
- організувати зустріч пожежних підрозділів, вжити заходів щодо гасіння пожежі наявними у ліцеї засобами пожежогасіння.

- 4.3. Директор ліцею або заступник, що його заміщує, який прибув на місце пожежі, зобов'язаний:

- перевірити, чи повідомлено до пожежної охорони про виникнення пожежі (продублювати повідомлення);

- здійснювати керівництво евакуацією учнів та гасінням пожежі до прибуття пожежних підрозділів; у разі загрози для життя учнів та працівників негайно організувати їх рятування, використовуючи для цього всі наявні сили і засоби;
- організувати перевірку наявності всіх учасників освітнього процесу, евакуйованих з будівлі, за поіменними списками;
- виділити для зустрічі пожежних підрозділів особу, яка добре знає розміщення під'їзних шляхів та джерел водопостачання;
- перевірити включення у роботу автоматичної (стаціонарної) системи пожежогасіння;
- припинити всі роботи, не пов'язані із заходами щодо ліквідації пожежі;
- організувати відключення мереж електро- і газопостачання, зупинку систем вентиляції та кондиціонування повітря і здійснення інших заходів, які сприяють запобіганню поширенню пожежі;
- забезпечити безпеку людей, які беруть участь в евакуації та гасінні пожежі, від можливих обвалів конструкцій, дії токсичних продуктів горіння і підвищеної температури, ураження електрострумом тощо;
- якщо є можливість, організувати евакуацію матеріальних цінностей із небезпечної зони, визначити місця їх складування і забезпечити, за потреби, їх охорону;
- інформувати керівника пожежного підрозділу про наявність людей у будівлі.

4.4. Під час проведення евакуації та гасіння пожежі працівникам необхідно:

- з урахуванням обстановки, що склалася, визначити найбезпечніші евакуаційні шляхи і виходи до безпечної зони у найкоротший строк;
- не залишати учнів без нагляду з моменту виявлення пожежі та до її ліквідації;
- евакуацію учнів та працівників починати з приміщення, у якому виникла пожежа, і суміжних з ним приміщень, яким загрожує небезпека поширення вогню і продуктів горіння;
- ретельно перевірити всі приміщення, щоб унеможливити перебування учнів у небезпечній зоні;
- виставити пости безпеки на входах у будівлю, де виникла пожежа, щоб унеможливити повернення учнів і працівників до цієї будівлі;
- забезпечити сприятливі умови для безпечної евакуації людей;
- утримуватися від відчинення вікон і дверей, а також від розбивання скла, інакше вогонь і дим поширяться до суміжних приміщень;
- залишаючи приміщення, що постраждало від пожежі, зачинити за собою двері.

4.5. Якщо пожежа виникла у нічний час, відповідних заходів щодо її ліквідації вживає служба охорони ліцею.

Інструкцію склала
заступник директора з НВР

О. Назарчук

